

2020-11-30

Dnr KS /2020-000508
Beslutnr 84011

Handläggare
Integrationsamordnare
Sabina Bico
Telefon 0457-618135
E-post sabina.bico@ronneby.se

Delegationsbeslut enligt KS delegationsordning pkt 1.1

Yttrande över remiss om en långsiktigt hållbarmigrationspolitik SOU 2020:54

Sammanfattning

Nuvarande tillfälliga Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige upphör. (20 juli 2016 - 19 juli 2021). Regeringen beslutade den 14 juni 2019 att tillsätta en parlamentarisk kommitté med uppdrag att ta ställning till utformningen av den framtida svenska migrationspolitiken i syfte att fastställa en ordning som är långsiktigt hållbar. Ronneby kommun är nu en av 31 kommuner som valts ut att svara på remissen "En långsiktigt hållbar migrationspolitik" (SOU 2020:54).

Svaret lämnas via mejl till Justitiedepartementet senast den 7 december 2020.

Sverige befinner sig i en integrationskris. Många år av hög asylinvandring i kombination med en dåligt fungerande integration har medfört allvarliga konsekvenser för Sveriges kommuner och samhället i övrigt. Var femte utrikes född är idag arbetslös. Endast hälften av de som kom till Sverige under åren 1990 till 2016 är självförsörjande. Var tredje elev i utsatta områden lämnar grundskolan utan behörighet till gymnasiet. Bristen på bostäder är stor i många kommuner.

Sverige har med den tillfälliga lagen stramat åt det migrationspolitiska regelverket. Trots det har asylinvandringen fortsatt att vara oproportionerligt hög. Antalet asylansökningar i Sverige uppgick under 2019 till knappt 22 000. Det var det sjätte största asylmottagandet i EU. Det är också långt fler asylansökningar än vad som registrerades i Norge, Danmark och Finland tillsammans. Anhöriginvandring tillkommer. Det låga antalet av asylsökande till Sverige sedan april 2020 är konsekvens av reserestriktioner som gäller till följd av Coronapandemin och gränskontrollen. I dagsläge är det oklart om hur lång tid dessa reserestriktioner består. Vi vet i dag att det är väldigt många asylsökande som migrerar till Europa främst till Spanien, Italien och Grekland och i grannländer till EU-s yttregränser Turkiet, Balkan länder. Migranter kan inte ta sig vidare till EU- länder p.g.a. begränsat

resande inom och till Europa. Vad kan vi förvänta oss i Sverige när vi återgår till det normala rörelse friheten inom EU-länder?

Dessvärre presenterar utredningen inte förslag som innebär en hållbar nivå på asylinvandringen till Sverige. Utredningens förslag, som går utöver vad Sveriges EU-medlemskap och övriga internationella åtaganden kräver, skulle innebära samma nivå på antalet asylsökande som i nuläget. Det är ohållbart sett till Sveriges mottagningskapacitet och integrationsförmåga. Antalet asylsökande måste minska betydligt.

Beslut

Vi motsätter oss därför utredningens förslag i följande kapitel/delar:

- Krav för permanent uppehållstillstånd
- Uppehållstillståndens längd
- Anhöriginvandring
- Försörjningskrav vid anhöriginvandring
- Uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl
- Övriga ändringar i utlänningslagen m.m.
- Konsekvensanalys

Särskilt om konsekvensanalysen

Vi anser att konsekvensanalysen är bristfällig. Den relaterar inte till de faktiska konsekvenserna för Sveriges kommuner av de nivåer på asylinvandring som utredningens förslag kan antas innebära.

Konsekvenserna borde ha analyserats utifrån dagens situation i kommunerna. Detta vad gäller exempelvis bidragsberoende, tillgång till bostäder, trångboddhet, tillgång till kvalificerad personal i välfärden, skolresultat och trygghet.

Ronneby kommun har vid flera tillfälle de senaste åren haft dialog och skriftligt yttrat sig till Länsstyrelsen som har regeringsuppdrag om tilldelning av nyanlända med uppehållstillstånd som ska tas emot i kommuner och framfört att det finns ett behov av bättre samordning och tydligare rollfördelning mellan stat, kommun och region för ett rättssäkert och effektivt mottagande på riksnivå.

- Ronneby kommun vill se ett tydliggörande av vilken beredskap kommunerna förväntas ha för stora tillströmningar av asylsökande och nyanlända. Kommunen ser ett behov av en nationell strategi eller plan för hur en sådan situation ska hanteras på nationell och lokal nivå.
- Ronneby kommun efterfrågar mer kontrollerad egen bosättning i kommuner av individer med uppehållstillstånd som i nuvarande okontrollerad form sätter stora påfrestningar på välfärdsystemet i kommun och i sin tur resulterar i större socioekonomiskt segregation.

I sammanhanget bör noteras att förslagen även innebär nya uppgifter för kommunerna. Det handlar om genomförande av språkkurser och kurser i samhällskunskap i ökad omfattning. I princip är Ronneby kommun positiv till mer undervisning i det svenska språket (SFI) och samhällskunskap (SO), men det går inte att utläsa av konsekvensanalysen vad ökade åtaganden för kommunerna i denna del får för följderna i form av ökade kostnader. Vi har därför ingen möjlighet att bedöma om kostnaderna är rimliga.

Språkkrav och samhällskunskap som villkor för permanent uppehållstillstånd kan ge effekter för kommunernas vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI) och samhällsorientering (SO) för nyanlända, då fler grupper kan komma att behöva läsa SFI och SO. De föreslagna reglerna kan innebära ett väsentligt utökande av målgruppen och därmed antalet studieplatser kommuner behöver tillhandahålla.

Ronneby kommun vill understryka att finansieringsprincipen alltid skall gälla när staten vill utöka, ändra eller överföra uppgifter till den kommunala nivån.

Ronneby kommun vill belysa konsekvenser inom fyra områden:

- Ökat behov av hjälp vid ansökan om förlängning av det tillfälliga uppehållstillståndet, samt vid ansökan om permanent uppehållstillstånd.
- Utökad ansvar i samband med att kunna tillgodose kunskapskraven i samhällskunskap.
- Ökade kostnader i samband med krav på kunskaper i språk och samhällskunskap.
- Ökad psykisk ohälsa där tydlig ansvarsfördelning mellan huvudmän efterfrågas.

Roger Fredriksson

Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras till
Justitiedepartementet

Kommunstyrelsen, delegationsbeslut

